

DUMINICA A 29-A DUPĂ RUSALII

Vindecarea celor zece leproși

APOSTOL. COLOSENI 1, 12-18

Fraților, mulțumim cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților, întru lumină. El ne-a scos de sub puterea întunericii și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii Sale, întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor. Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura.

Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El și pentru El. El este mai înainte decât toate și toate prin El sunt așezate. Și El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, Întâiul-Născut din morți, ca să fie El Cel dintâi întru toate.

EVANGHELIE. LUCA 17, 12-19

În vremea aceea, intrând Iisus într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbați leproși, care au stat departe și care au ridicat glasul, zicând: Iisuse, Învățătorule, miluiește-ne! Și, văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors, cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Și a căzut cu

fața la pământ la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I. Iar acela era samarinean. Și răspunzând, Iisus a zis: Oare nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? Și i-a zis: Ridică-te și du-te! Crediința ta te-a mântuit!

TĂLCUIRI

Recunoștința, firescul demnității omului

Sfânta Evanghelie din Duminica a XXIX-a după Rusalii, numită și Evanghelia celor zece leproși, este plină de învățături duhovnicești pentru modul nostru de a ne comporta față de Dumnezeu și față de semenii noștri, când primim o binefacere de la Dumnezeu prin oameni.

Evanghelia de astăzi ne arată că Mântuitorul Iisus Hristos S-a întâlnit cu zece leproși excluși din comunitate, care stăteau departe de oameni și nu se atingeau de semenii lor, deoarece boala lor era una grea și se putea transmite ușor. Oamenii leproși în Vechiul Testament aveau un regim special de izolare față de oamenii sănătoși, întrucât boala aceasta provoca descompunerea lor treptată, prin căderea unor părți din corpul lor, deși erau încă vii, iar boala era socotită

incurabilă, de nevindecat. Fiind izolați, leproșii sufereau foarte mult de singurătate și de umilire, având obligația de a spune: "necurat, necurat" (Lev. 13, 45), ca ceilalți oameni să nu se apropie de ei. Dacă totuși unii se vindeau printr-o minune, datorită milostivirii lui Dumnezeu și a credinței lor puternice, atunci cei vindecați aveau obligația de a merge și a se arăta preoților. De ce? Pentru că preotul avea cunoștințe precise privind semnele manifestării bolii, el putea stabili dacă boala este lepră cu adevărat sau altă afecțiune și dacă vindecarea de lepră era una certă (cf. Lev. cap. 13). Așadar, lepra, ca boală profund degradantă pentru ființa umană, aducea, pe lângă suferința fizică, și una sufletească, produsă de teama unei morți lente și de tristețea izolării sau a excluderii din comunitate a celor care erau bolnavi de lepră.

Hristos împlinește Legea mozaică și respectă libertatea oamenilor

Când Mântuitorul Iisus Hristos întâlnește pe cei zece oameni bolnavi de lepră, care mai mult așteptau să moară decât să fie reintegrați în societate, El înțelege suferința, izolarea și umilirea lor. Se milostivește de ei și îi trimite să se arate preoților. Îndată ei s-au umplut de speranța că se vor vindeca și vor fi din nou printre oamenii sănătoși. Într-adevăr, pe când mergeau pe cale, deodată, ei s-au vindecat. În Evanghelia de astăzi este semnificativ faptul că Mântuitorul nu le spune leproșilor: "Vindecați-vă" sau "Să fiți vindecați", nici nu îi întreabă: "Aveți credință?" Iisus nu le cere să mărturisească în public credința lor, nici nu le spune: "Fiți curați de lepră", cum a zis unui lepros (Luca 5, 12-14), ci doar îi trimite să împlinească o poruncă a Legii Vechi, obligatorie pentru toți cei care erau bolnavi de lepră. De ce a procedat El în acest mod neobișnuit? Mântuitorul Hristos a arătat în acest mod atât smerenia Sa împlinind Legea lui Moise, cât și respectul Său pentru libertatea oamenilor de-a fi sau nu recunoscători față de Dumnezeu și față de semenii lor care îi ajută în situații dificile.

Domnul Hristos putea desigur să-i vindece imediat pe cei zece leproși, să spună doar un cuvânt, ca ei să se facă sănătoși. Dar pentru ca cei vindecați să fie recunoscuți ca atare chiar de preoții care nu-L iubeau pe Iisus și să fie reintegrați în comunitate, i-a trimis pe acești leproși să se arate preoților, după cum cerea Legea lui Moise. Și, într-adevăr, cei zece leproși vindecați pe cale s-au grăbit a se arăta preoților pentru a fi primiți între oamenii sănătoși. Însă atât de mare a fost graba lor de a se arăta preoților că s-au vindecat, încât au uitat să preamărească pe Dumnezeu și să mulțumească lui Iisus Care, de fapt, i-a vindecat îndată după ce i-a trimis să se arate preoților. Numai unul din cei zece leproși vindecați "s-a întors și slăvea cu glas mare pe Dumnezeu" (cf. Lc. 17, 15), iar acesta nu era evreu, ci samarinean, considerat de evrei ca fiind de neam inferior. Apropiindu-se de Iisus, samarineanul vindecat de lepră a căzut cu fața la pământ lângă picioarele Lui și I-a mulțumit. Odată vindecat, el a înțeles repede că vindecarea lui este rezultatul milostivirii lui Dumnezeu, Care a lucrat prin omul Iisus. Indirect, acest lepros a mărturisit că Iisus Hristos este Dătătorul vieții și Doctorul sufletelor și al trupurilor oamenilor. Văzând Iisus acest gest de recunoștință al unui lepros vindecat care preamărește cu glas mare

pe Dumnezeu și Îi mulțumește Lui cu multă smerenie și recunoștință, a întrebat: "Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?" (Lc. 17, 18). Iar samarineanului vindecat care se afla la picioarele Sale, Iisus i-a zis: "Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit!" (Lc. 17, 19). Prin întrebarea Sa retorică: "Dar cei nouă unde sunt" – Hristos Domnul pune în contrast recunoștința samarineanului cu nerecunoștința celor nouă evrei. Deci întrebarea are înțelesul de reproș sau dojană pentru atitudinea celor nouă care nu mulțumesc.

Recunoștința, stare de smerenie și sănătate a sufletului

De ce Mântuitorul Iisus Hristos aștepta ca și ceilalți leproși vindecați să arate recunoștință? De ce a întrebat El: "Cei nouă unde sunt?" (Lc. 17, 17). Desigur, Iisus nu avea nevoie de recunoștința lor, nici nu avea nevoie de lauda lor, deoarece El a săvârșit minunea vindecării lor din iubire milostivă și smerită, nu pentru a fi lăudat. Însă prin întrebarea și atitudinea Sa de mustrare, Iisus ne învață că dacă omul căruia i s-a făcut bine nu mulțumește, el se află într-o stare spirituală nefirească, nedemnă și nesănătoasă. Cu alte cuvinte, recunoștința trebuie să fie sentimentul cel mai firesc al demnității omului în fața binefacerii primite de la cineva. Prin urmare, leproșii care s-au vindecat trebuiau mai întâi să-L preamărească pe Dumnezeu – Izvorul vieții și al vindecării, și să-I mulțumească lui

Vindecarea celor zece leproși

Iisus Care a binevoit să-i ajute, și apoi să se întoarcă la comunitatea lor. Cei nouă leproși care nu mulțumesc pentru vindecare au uitat prea repede binefacerea arătată lor, au uitat prea repede în ce stare erau înainte de vindecare, iar acum uită și că sănătatea pe care au primit-o este un dar al lui Dumnezeu, nu un merit al lor.

Iar cel care s-a întors să mulțumească, un samaritan, era un om smerit și obișnuit cu marginalizarea nu numai din cauza bolii lui, ci și din cauză că era un străin printre evrei. Probabil că tocmai datorită smereniei sale a avut și noblețea sufletească să se întoarcă la Iisus ca să-I mulțumească. Evanghelia ne spune că acesta "slăvea pe Dumnezeu" (cf. Lc. 17, 15). După ce a slăvit pe Dumnezeu, samaritanul vindecat de lepră a venit la Iisus, a căzut cu fața la pământ lângă picioarele Lui și I-a mulțumit, recunoscând, de fapt, că prin Iisus i-a venit vindecarea. El avea în comun cu ceilalți nouă bolnavi de lepră numai suferința bolii, dar se deosebea de ei prin virtutea recunoștinței. Întrebarea Mântuitorului: "Dar cei nouă unde sunt?" (Lc. 17, 17), a rămas fără răspuns, întrucât cei nouă erau absenți. Cei nouă, când au dat de bine, au uitat de Dumnezeu! Așa se întâmplă, foarte adesea, și în viața noastră. Numai când trecem prin neazuri, prin boli sau ispite, atunci cerem în mod stăruitor ajutorul lui Dumnezeu, dar îndată ce am scăpat de suferință, de sărăcie, de neaz, uităm de Dumnezeu. Însă Mântuitorul Iisus Hristos nu fericește pe cei care sunt nerecunoscători, ci pe cei care sunt recunoscători și mulțumesc lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El.

Când omul nu mulțumește pentru binefacerile primite, decade spiritual și se dezumanizează

Evanghelia de astăzi ne arată că omul este cu adevărat om, adică ființă rațională și relațională, când este recunoscător lui Dumnezeu și oamenilor pentru darurile și binefacerile pe care le primește. Omul credincios și demn mulțumește permanent lui Dumnezeu pentru că trăiește în creația lui Dumnezeu și o folosește, adică folosește aerul, apa, pământul, căldura soarelui și toate cele făcute de Dumnezeu pentru a susține viața umană. Iar oamenilor care-l ajută le mulțumește pentru că recunoștința este lumina vieții în comuniune de valori spirituale.

Când nu mai mulțumim lui Dumnezeu, nici măcar pentru ajutorul primit de la El spre a ne salva viața, ne dezumanizăm complet. Evanghelia de astăzi ne

cheamă, așadar, să ne umanizăm permanent, să devenim cât mai umani, mulțumind lui Dumnezeu pentru binefacerile Lui și mulțumind oamenilor prin care Dumnezeu lucrează vindecarea noastră de boală sau izbăvirea noastră dintr-o situație dificilă.

Nerecunoștința față de Dumnezeu-Creatorul, indiferent cum este ea motivată, potrivit Evangheliei de astăzi, e o stare nefirească. Nu este firesc și nici uman, nu este drept și nici nu este demn să nu mulțumim lui Dumnezeu și oamenilor când ni se face un bine. De aceea, în fiecare duminică și sărbătoare de peste an, iar în mănăstiri chiar în fiecare zi din săptămână, Biserica aduce mulțumire sau recunoștință lui Dumnezeu prin slujba Sfintei Euharistii sau a Sfintei Liturghii euharistice.

Sfânta Liturghie euharistică este lucrarea sfântă de recunoștință, de mulțumire pe care Biserica o aduce lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, cunoscute și necunoscute, arătate și nearătate deplin. Forma culminantă a rugăciunii liturgice de mulțumire, adusă de Biserică, începe cu aceste frumoase cuvinte: "Cu vrednicie și cu dreptate este a-Ți cânta Ție, pe Tine a Te binecuvânta, pe Tine a Te lăuda, Ție a-Ți mulțumi, Ție a ne închina, în tot locul stăpânirii Tale" (Liturghier, Anafora euharistică). Dacă în Liturghierele românești actuale se folosesc cuvintele: "Cu vrednicie și cu dreptate", forma originală grecească ar putea fi tradusă și altfel: „Este demn și este drept a-Ți cânta Ție, pe Tine a Te binecuvânta”. Prin contrast, putem trage concluzia că este nedemn și nedrept să nu mulțumim lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El, adică să profităm de darurile Lui fără să ne gândim la El, la Cel ce a făcut cerul și pământul și toate cele ce susțin viața noastră.

În aceste sens, omul drept este cel care recunoaște că lumea este darul lui Dumnezeu-Creatorul, iar omul demn sau vrednic este cel care mulțumește pentru binefacerile primite de la Dumnezeu.

Prin urmare, leprosul vindecat din Evanghelia de astăzi, care mulțumește lui Dumnezeu preamărindu-L cu glas mare și mulțumește lui Iisus, cu multă smerenie și recunoștință, devine și el un dascăl sau învățător al Bisericii. De fapt, o mulțime de oameni vindecați prin milostivirea lui Hristos devin învățători ai Bisericii, o mulțime de oameni păcătoși care au fost iertați sau bolnavi care au fost vindecați de neputințele lor devin dascăli sau învățători ai noștri. Învățăm deci de la acest samaritan recunoscător că

fiecare om care cultivă întru smerenie simțul recunoștinței poate deveni un învățător pentru oamenii care au pierdut simțul recunoștinței, indiferent de vârstă, stare socială sau etnie. Astfel, din punct de vedere duhovnicesc, e superior nouă cel ce este mai smerit decât noi și e mai drept și mai demn decât noi cel care mulțumește lui Dumnezeu și oamenilor mai mult decât noi, când el simte binefacerea și ajutorul lui Dumnezeu venite prin oameni către el.

Prin mulțumire sau recunoștință creștem duhovnicește în relație cu Dumnezeu și cu semenii

Din Evanghelia de astăzi, învățăm că, deși Mântuitorul nu caută slavă sau laudă de la oameni, cere de la noi să dăm slavă lui Dumnezeu, să mulțumim Lui și oamenilor, ca să creștem duhovnicește în relația noastră cu Dumnezeu și cu semenii. Nu Dumnezeu are nevoie de mulțumirea noastră, ci noi avem nevoie ca să mulțumim lui Dumnezeu și oamenilor, pentru a ne îmbogăți duhovnicește în comuniune de iubire smerită și sfântă. Dar dacă nu mulțumim lui Dumnezeu și oamenilor, întrerupem sau slăbim comunicarea și comuniunea cu Dumnezeu și cu semenii, sărăcim duhovnicește, ne închidem în mulțumirea de sine sau în autosuficiență egoistă și posesivă. Întrucât omul a fost creat după chipul Sfintei Treimi, al comuniunii veșnice de viață și iubire, el crește spiritual numai în starea de comuniune.

Sufletul celui ce spune "mulțumesc" lui Dumnezeu și oamenilor este mult mai frumos decât sufletul omului nerecunoscător sau nemulțumitor, pentru că omul este ființa rațională și iubitoare, creată ca să mulțumească lui Dumnezeu pentru întreaga creație,

recunoscând-o ca fiind darul lui Dumnezeu și mediu al cunoașterii lui Dumnezeu și al comuniunii de iubire sfântă cu El și cu semenii. Uneori chiar și animalele care au fost vindecate, după cum citim, de pildă, în Viețile Sfinților, arată o anumită recunoștință față de cei ce le-au ajutat să se vindece. Cu atât mai mult omul, ca ființă euharistică sau recunoscătoare ori mulțumitoare, este chemat să mulțumească lui Dumnezeu și oamenilor prin care Dumnezeu i-a făcut bine.

Evanghelia Duminicii a XXIX-a după Rusalii ne arată că nouă leproși s-au vindecat de lepra trupului, dar nu s-au vindecat și de "lepra sufletului", care este nerecunoștința sau uitarea binefăcătorului. Cu alte cuvinte, numai unul dintre cei zece leproși vindecați de lepra trupului avea și sufletul sănătos și liber, sensibil și capabil să arate recunoștință sau să aducă mulțumire cu inimă curată.

În această Duminică a Evangheliei vindecării celor zece leproși suntem chemați să arătăm recunoștință, să aducem rugăciuni de mulțumire Preasfintei Treimi pentru darul vieții, pentru sănătate și pentru tot ajutorul primit în viață. Mai precis, Evanghelia de astăzi ne cheamă să mulțumim părinților după trup, care ne-au crescut, educatorilor, învățătorilor, profesorilor și duhovnicilor care ne-au format intelectual și duhovnicește, celor care ne-au ajutat în vreme de boală, celor care ne-au întărit când eram slabi. Cu alte cuvinte, să mulțumim tuturor celor care prin cuvânt și faptă ne transmit binecuvântarea și iubirea lui Dumnezeu pentru noi, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea noastră. Amin!

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel - basilica.ro

PENTRU TINERI

Credința în viață

Zi de zi oamenii trăiesc și comunică între ei mai mult prin credință decât prin orice altceva.

La restaurant, omul ia masa cu credința că în mâncare nu se află otravă; doarme în așternut cu credința că sub pernă nu se află scorpioni; primește banii la piață cu credința că nu sunt falși; cumpără chibrituri de la băcănie cu credința că nu sunt umede; plătește șareta cu credința că birjarul îl va duce acolo unde trebuie; călătorește pe calea ferată cu credința că mecanicul este întreg la mine și nu se gândește la sinucidere.

Țăranul seamănă grâu cu credința că sămânța va încolți; ciobanul își mână turma la pășune cu credința că iarba nu s-a uscat peste noapte.

Femeia se grăbește cu ulciorul la izvor cu credința că din el încă curge apă.

Școala dănuiește pe temelia credinței învățăcelului în învățător.

Statul dănuiește pe temelia credinței cetățeanului în cetățean și în autoritate.

Căsătoria dănuiește pe temelia credinței în bună-voirea amânduror părțile.

Prietenia dăinuiește pe temelia credinței în sinceritatea amânduror părțile.

Peste jumătate din viața noastră pământească, din comunicarea cu oamenii și cu natura este întemeiată pe credință.

Jumătate din cunoașterea noastră cea mai bună este credință curată.

Sf. Nicolae Velimirovici

Credința – temelia dragostei

Credința este temelia dragostei. Veghează neîncetat să ții credința, veghează neîncetat ca sămânța dragostei pe care credința o poartă în sine să crească și să-ți aducă bucurie! Deoarece credința singură, fără dragoste, ar rămâne rece și tristă.

Când dragostea se răcește în tine și nu mai crește, și nu aduce rodul bucuriei, ține-ți credința și așteaptă! Ține-ți credința cu orice preț! Și așteaptă, chiar și mai mulți ani, până ce dragostea va răsări din credință.

Dacă pierzi dragostea ai pierdut mult, dar dacă pierzi și credința ai pierdut totul. Dacă pierzi dragostea, ai pierdut rodul pomului, însă dacă pierzi și credința ai tăiat pomul.

Dacă într-un an țarina nu rodește, stăpânul răbdător își lucrează țarina cu îndoită trudă, ca să rodească anul viitor. Vecinii îl îndeamnă să vândă țarina, dar el tace și lucrează. Când nici anul viitor țarina nu rodește, stăpânul răbdător o lucrează cu întreită trudă. Vecinii îl îndeamnă și mai mult să o vândă, dar el tace și lucrează. Iar când în al treilea an țarina îi rodește din belșug, bucuria stăpânului este întreită. Atunci vecinii tac, iar el se bucură! Dar dacă ar fi vândut țarina în cel dintâi an, cum s-ar mai fi bucurat?

Extrase din „Gânduri despre bine și rău”
Sfântul Nicolae Velimirovici, Editura Predania.

GÂNDUL ZILEI

Amintiți-vă că iubea pe cei recunoscători și se mânia pe cei nerecunoscători, pentru că nu aduceau mulțumire Mântuitorului lor. Ei s-au gândit mai mult la vindecarea lor de lepră decât la Cel care i-a vindecat. De fapt, unuia i s-a dat mai mult decât celorlalți, căci în afară de vindecare, Domnul i-a spus: „Ridică-te și mergi în pace. Credința ta te-a mântuit.”

SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE